

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму
Освітні, педагогічні науки,
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки,
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

В умовах діяльності педагогічного закладу вищої освіти, яким є Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, здійснюється підготовка високопрофесійних кадрів – докторів філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, що є актуальним та характеризується нами з позицій її доцільності.

Представлена освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки та її структурно-змістове наповнення відповідають предметній галузі визначеної спеціальності, вимогам законодавства щодо навчального навантаження для окресленого рівня здобувача вищої освіти – доктора філософії.

Зміст програми підготовки докторів філософії у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка спрямований на розвиток як педагогічних, так і науково-дослідницьких компетентностей здобувачів вищої освіти, передбачає здобуття теоретичних та практичних результатів навчання, проведення власного наукового дослідження, результати якого будуть мати наукову новизну, теоретичне та практичне значення, вирізнятимуться оригінальністю та самостійністю думки, сміливістю наукового прогнозування. Це забезпечується сукупністю навчальних дисциплін (як інваріантної, так і варіативної складових) та їх змістовним наповненням, ґрунтовним практичним блоком, а також підкріплюється правом вибору самих аспірантів власної освітньої траєкторії.

Освітньо-наукова програма вирізняється чіткою структурою, дотриманням системного підходу до її побудови. Освітні компоненти, які включені до зазначеної програми становлять логічну взаємопов'язану систему, обсяг кредитів ЄКТС якої відповідає фактичному навантаженню здобувачів вищої освіти та в своїй сукупності забезпечують реалізацію окреслених цілей та завдань.

Представлена освітньо-наукова програма узгоджується зі суспільними вимоги в освітній галузі. При цьому відзначаємо фокусацію увагу на педагогічній складовій при визначенні необхідних компетентностей та результатів навчання, зокрема, умінні застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у наукових дослідженнях і професійній діяльності, сприяти їх популяризації в суспільстві; умінні вести діалог і полілог на засадах корпоративної етики наукового співтовариства та ін.

Структура та зміст програми засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем сучасної педагогіки і психології. Усі освітні компоненти, передбачені навчальним планом, відповідають сучасним запитам щодо підготовки фахівців у галузі психолого-педагогічної діяльності, розвивають ключові компетентності, інтелектуальні та академічні навички, зважаючи на вимоги суспільства, і передусім, ринку праці. Тому як одну з переваг ОНП, відзначаємо врахування вимог потенційних роботодавців при формуванні ряду профільюючих дисциплін професійного спрямування.

Аналіз змістовної сторони освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки дозволяє зробити висновок, що перелік представлених дисциплін відповідає компетентнісній моделі випускника аспірантури та спрямований забезпечити належну якість підготовки зазначеного фахівця вищої школи.

Отже, рецензована освітньо-наукова програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти має необхідні структурні та змістові складові, відповідає основним критеріям якості вищої освіти, а також сучасному рівню розвитку педагогічної й психологічної наук та може бути рекомендована для впровадження в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка.

Директор Кіровоградського
медичного фахового коледжу
ім. Є. Й. Мухіна

С.О. Бондарь

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки» з підготовки докторів філософії з педагогічних наук, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Підготовка фахівців у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, здатних розв'язувати комплексні проблеми наукової та науково-педагогічної діяльності у сфері освіти передбачає виконання здобувачем освітньо-наукової програми, розвиток професійних компетентностей, достатніх для проведення та успішного проведення та завершення наукового дослідження, подальшої науково-педагогічної діяльності у сфері педагогіки на основі принципів академічної доброчесності.

Представлена на рецензію програма включає в себе всі необхідні структурні компоненти, зокрема, у змісті освітньо-наукової програми (ОНП) чітко прописана загальна інформація, сформована мета та вказані характеристики ОНП, придатності випускників до працевлаштування та подальше навчання, викладання та оцінювання, чітко прописані загальні та фахові компетентності, програмні результати навчання, визначено ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність.

Зміст розділів складаний компактно, конкретно і логічно. Зміст ОНП враховує вимоги професійної підготовки, відповідає предметній галузі спеціальності «Освіта\ Педагогіка». ОНП підготовки докторів філософії з педагогічних наук включає шляхи формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів з урахуванням їх фактичного навантаження, належної професійної з підготовки, а також власних наукових інтересів та уподобань.

Перелік освітніх компонентів ОНП підготовки докторів філософії з педагогічних наук, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка складається з обов'язкових та вибіркового дисциплін, що представлені у логічній послідовності. У програмі чітко та логічно охарактеризована процедура атестації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, та система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. ОНП підготовки докторів філософії з педагогічних наук є розвиток загальних та

фахових компетентностей задля забезпечення підготовки кадрів вищої кваліфікації для здійснення науково-дослідницької діяльності, аналітичної роботи, наукового консультування в сфері освіти, освітнього менеджменту, а також у викладацькій роботі. Ресурсне забезпечення програми передбачає залучення науково-педагогічних кадрів найвищої кваліфікації, що відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладу освіти у сфері вищої освіти.

Отже, освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки», третього рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка відповідає всім вимогам, які висуваються до освітньо-наукових програм, забезпечує повноцінну підготовку аспірантів до професійної, дослідницької та викладацької діяльності.

Начальник

Управління освіти

Міської ради

міста Кропивницького,

кандидат педагогічних наук, доцент

Л. Д. Костенко

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму
Освітні, педагогічні науки
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки,
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

Модернізаційні перетворення, що відбуваються в системі вітчизняної вищої освіти, яка здійснює навчання здобувачів на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти, потребують підготовки нових типів фахівців, конкурентоспроможних, мобільних та працездатних на національному, європейському й світовому ринках праці. В означеному контексті, освітньо-наукова програма Освітні, педагогічні науки, що рецензується, ставить за мету виконання соціально значущого замовлення українського суспільства – здійснення підготовки висококваліфікованих, інноваційно налаштованих, конкурентоспроможних та мобільних на ринку праці докторів філософії з освіти та педагогіки шляхом формування в них провідних загальних та фахових компетентностей.

Аналіз складу запропонованих компетентностей свідчить, що сукупність загальних та професійних компетентностей відповідає провідним аспектам діяльності докторів філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки як сучасних наукових та науково-педагогічних кадрів, здатних до міжкультурної взаємодії та партнерства, ефективної науково-дослідницької, науково-методичної, інноваційно-педагогічної, організаційно-педагогічної та розвивально-виховної діяльності у закладах вищої та неперервної освіти, наукових установах, соціокультурних та освітньо-виховних організаціях.

Як позитив, слід визнати залучення до змісту рецензованої програми освітніх компонент, які спрямовані на формування системи універсальних знань і розумінь, гнучких соціальних навичок, міжкультурних та іншомовних комунікативних умінь, професійно-педагогічних якостей та творчих здібностей здобувачів.

Про оригінальність освітньо-наукової програми Освітні, педагогічні науки, що рецензується, свідчить чітке розведення освітніх компонент, які формують необхідні загальні та фахові компетентності, а також обсяг практики, яка спонукає здобувачів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки до впровадження власних наукових здобутків в освітній процес для підтвердження практичної цінності результатів власного дисертаційного дослідження та розробки нових елективних курсів/модулів, публікації начальної-методичних посібників, що заслуговує на увагу!

Заслуговує схвалення те, що рецензована освітньо-наукова програма має «відкритий» характер, що надає можливість перегляду й оновлення її освітніх компонент упродовж впровадження, а перелік дисциплін вільного вибору здобувачів надає можливості максимального врахування тематики їхнього дисертаційного дослідження.

Вважаю, що освітньо-наукова програма Освітні, педагогічні науки, що реалізується в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка за своїм змістом, структурно-логічною схемою, переліком компетентностей та програмних результатів навчання цілком відповідає сучасним вимогам підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Директор

Кіровоградського кооперативного

коледжу економіки і права імені М. В. Сая

кандидат педагогічних наук, доцент

О. В. Михайлов

Згідно завідоує:
Вузівське кадрує

А/о О.О. Чернотува

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Освітньо-наукова програма (ОНП) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки розроблена із врахуванням актуального стану розвитку педагогічної науки та потреб ринку праці. Виконання освітньо-наукової програми є необхідною умовою успішної академічної підготовки фахівця кваліфікації доктора філософії за цією спеціальністю.

Представлена ОНП підготовки докторів філософії із педагогічних наук спрямована на розв'язання таких актуальних завдань: поглиблення теоретичної загальноуніверситетської підготовки та підготовки викладача найвищої кваліфікації; підвищення рівня наукової та викладацької майстерності; формування компетентностей, необхідних для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі педагогіки; поглиблення науково-дослідницьких навичок для здійснення самостійних наукових досліджень; розвиток навичок написання та оформлення результатів наукової роботи, їх презентацій та апробація на наукових заходах різного рівня; поглиблення рівня володіння усною та письмовою науковою рідною та іноземною мовами для апробації результатів наукових досліджень на міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах; підвищення рівня професійної підготовки в галузі педагогіки задля здійснення наукового консультування в освітній галузі, менеджменту та діяльності організацій, пов'язаних з вирішенням питань освіти, навчання та виховання; набуття знань та практичних навичок викладання у вищих навчальних закладах, підготовки науково-методичних матеріалів.

Доречно, що в організації навчального процесу особлива увага приділяється самостійній роботі аспірантів, дистанційним формам навчання,

практичним заняттям, спрямованих на відпрацювання дослідницьких вмінь та навичок.

Важливо, що система науково-дослідницької роботи, згідно ОНП, є невід'ємною складовою підготовки майбутніх докторів філософії, здатних самостійно здійснювати науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні, наукові та освітні завдання. Науково-дослідницька робота аспіранта здійснюється під керівництвом наукового керівника,

Асистентська практика, передбачена ОНП дозволить закріпити отримані знання щодо використання сучасних педагогічних технологій у роботі викладача. Науково-дослідницька робота разом з теоретичною та практичною підготовкою забезпечує відповідний освітньо-науковий рівень, необхідний для викладацької та науково-дослідницької діяльності.

У цілому освітньо-наукова програма (ОНП) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки відповідає вимогам до такого типу документів, спрямована на розв'язання актуальних завдань підготовки наукових кадрів та рекомендується для реалізації у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка.

Начальник Кіровоградської льотної академії НАУ,
доктор технічних наук, професор

С. М. Неділько

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Науки про освіту» підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта спеціальності 011 Науки про освіту третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Метою освітньо-наукової програми «Науки про освіту» є створення цілісної системи навчання і виховання висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський і світовий освітньо-науковий простір фахівців зі спеціальності 011 Науки про освіту. Результатами є сформовані компетентності здобувачів, що задовольняють потреби працевлаштування. Під час навчання здобувачі опановують теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, необхідні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

Зміст ОНП відповідає предметній галузі спеціальності. ОНП підготовки докторів філософії з педагогічних наук включає шляхи формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів з урахуванням їх фактичного навантаження, належної професійної з підготовки, а також власних наукових інтересів та уподобань.

У процесі розробки ОНП ураховано стратегічні завдання діяльності ЦДПУ ім. В. Винниченка як потужного освітнього і наукового центру Кіровоградського регіону, здатного на підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої світи галузі знань 01 Освіта спеціальності 011 Науки про освіту.

Заявлені цілі ОНП відповідають меті діяльності ЦДПУ ім. В. Винниченка, відображеного у Концепція розвитку закладу, яка полягає у підготовці освіченого фахівця здатного працювати на рівні сучасних освітньо-виховних технологій; підтримка та розвиток наявних і нових потужних наукових шкіл.

Перелік освітніх компонентів ОНП підготовки докторів філософії з педагогічних наук, спеціальності 011 Науки про освіту, галузі знань 01 Освіта складається з обов'язкових та вибіркових дисциплін, що представлені у логічній послідовності. У програмі чітко та логічно охарактеризована процедура атестації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, та система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Ресурсне забезпечення програми передбачає залучення науково-педагогічних кадрів найвищої кваліфікації.

Отже, освітньо-наукова програма Науки про освіту, третього рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка зі спеціальності 011 Науки про освіту, галузі знань 01 Освіта відповідає вимогам, які висуваються до освітньо-наукових програм, забезпечує якісну підготовку аспірантів до дослідницько-інноваційної й науково-педагогічної діяльності.

Директор Кіровоградського
медичного фахового коледжу
ім. Є. Й. Мухіна

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Науки про освіту» підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта спеціальності 011 Науки про освіту третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Освітньо-наукова програма «Науки про освіту» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Науки про освіту галузі знань 01 Освіта розроблена співробітниками кафедри педагогіки та освітнього менеджменту. Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Метою освітньо-наукової програми визначено набуття аспірантами інтегральних, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей щодо здійснення інноваційної наукової, викладацької, управлінської діяльності у закладах вищої освіти; набуття компетентностей науково-педагогічного фахівця закладу вищої освіти, здатного здійснювати, формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми освіти.

Аналіз програми показав, що згідно вимог цілі програми відповідають стратегії закладу вищої освіти; визначено програмні результати навчання з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, а також досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм.

Обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти - доктора філософії. Зміст програми має чітку структуру. Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних і вибіркових дисциплін відповідають структурнологічній схемі підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Науки про освіту.

Однак, ураховуючи тенденції сучасного освітнього простору, слід активізувати питання академічної мобільності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

На підставі аналізу освітньо-наукової програми «Науки про освіту», третього рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії у Центральнотукаїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка зі спеціальності 011 Науки про освіту, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта відповідає всім вимогам, які висуваються до освітньо-наукових програм, забезпечує повноцінну підготовку аспірантів до професійної, дослідницької та викладацької діяльності. що за концептуальним підходом, змістом та розподілом видів освітньої, дослідної активності за семестрами програма є змістовною і відповідає потребам ринку праці.

Начальник

Управління освіти

Міської ради

міста Кропивницького,

кандидат педагогічних наук, доцент

Л. Д. Костенко

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму

Науки про освіту

за спеціальністю 011 Науки про освіту,

галузі знань 01 Освіта

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Центральноукраїнського державного педагогічного університету

імені Володимира Винниченка

Освітньо-наукова програма Науки про освіту спрямована на підготовку конкурентоспроможних, мобільних та працездатних висококваліфікованих педагогічних кадрів шляхом формування в них загальних та фахових компетентностей.

Програма має чітко окреслену мету, передбачає вивчення освітніх компонент, спрямованих на формування інтегральних, загальних, фахових компетентностей, досягнення загальної мети програми та передбачуваних результатів навчання здобувачів.

Обсяг, зміст, структура освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 Науки про освіту у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка відповідає встановленим вимогам до і враховує стратегічні напрями реформування національної системи вищої освіти та орієнтована на тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, інтереси здобувачів вищої освіти.

Форми та методи навчання, викладання та контролю сприятимуть досягненню зазначених в освітньо-науковій програмі цілей і програмних результатів навчання – здатність генерувати нові ідеї, вміння займатися професійною діяльністю, аналізувати інформацію і на цій основі обирати та застосовувати в освітньому процесі сучасні методики та інноваційні педагогічні технології, приймати виважені фахові рішення на основі наукового підходу.

Оригінальність рецензованої програми підтверджується чітким розведенням освітніх компонент, які формують загальні та фахові

компетентності, а також обсяг практики, яка спонукає здобувачів спеціальності 011 Науки про освіту до впровадження власних наукових здобутків в освітній процес для підтвердження практичної цінності результатів власного дисертаційного дослідження.

Вважаю, що освітньо-наукова програма Науки про освіту, що реалізується в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка за своїм змістом, структурно-логічною схемою, переліком компетентностей та програмних результатів навчання відповідає сучасним вимогам підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 Науки про освіту.

Директор

Кіровоградського кооперативного
коледжу економіки і права імені М. В. Сая
кандидат педагогічних наук, доцент

О. В. Михайлов

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму
Науки про освіту
за спеціальністю 011 Науки про освіту,
галузі знань 01 Освіта
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

Підготовка докторів філософії за спеціальністю 011 Науки про освіту, яка здійснюється в умовах Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка відзначається актуальністю в умовах євроінтеграції України в світовий науковий і освітній простір, де головним ресурсом є висококваліфіковані педагогічні кадри.

За змістом ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 Науки про освіту в ЦДПУ імені Володимира Винниченка актуальна і доцільна, враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, думки і погляди стейкхолдерів. Позитивним є також намагання ОНП задовольнити особистісно-професійні інтереси та пропозиції випускників програми.

Освітні компоненти, які включені до освітньої програми ОНП підготовки «Доктора філософії» за спеціальністю 011 Науки про освіту становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів.

До позитивних аспектів ОНП варто віднести наступне: програмою передбачено розвиток педагогічних, науково-дослідницьких компетентностей аспірантів, здобуття теоретичних та практичних результатів навчання, проведення власного наукового дослідження, результати якого будуть мати наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що забезпечує формування індивідуальної освітньої стратегії.

Можливість вивчення сучасних проблем педагогічної освіти та проблем соціально-професійного розвитку особистості забезпечує науково-дослідна тема кафедри педагогіки та менеджменту освіти, а також існуючі наукові школи, чий наукові теми є складниками комплексної наукової теми «Соціально-

професійне становлення особистості» (засновник д.пед.н., проф., завідувач кафедри Радул В. В.) та проводяться глибинні дослідження викладачами кафедри педагогіки та менеджменту освіти у цій площині.

Успішне виконання індивідуального плану здобувача, успішний захист дисертаційної роботи, досягнення заявлених цілей та програмних результатів, отримання диплому доктора філософії дозволяє працювати йому на посадах, пов'язаних з педагогічною науково-дослідною та викладацькою діяльністю у ЗВО України.

Оскільки кадри, які є випускниками рецензованої ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 Науки про освіту здатні бути учасниками інноваційних змін, розуміють суть освітніх інновацій, можуть прогнозувати їх результативність, тож дуже важливо, що аспіранти безпосередньо є активними учасниками при обговоренні актуальних питань щодо їх професійної підготовки.

Варто позитивно оцінити діяльність групи забезпечення спеціальності, співпрацю з аспірантами і стейкхолдерами, представниками студентського самоврядування.

Відтак, активна робота та співпраця зі здобувачами, внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, врахування їх думок і пропозицій, а також визначені позитивні аспекти рецензованої ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 Науки про освіту дають підстави її позитивно оцінити та рекомендувати до використання в освітньому процесі підготовки докторів філософії Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Начальник Кіровоградської льотної академії НАУ,
доктор технічних наук, професор

С. М. Неділько